

Források, rövidítések

Adattár: A Sárospataki Református Kollégium Tudományos Gyűjteményeinek Adattára.

Adománylevelek, örökvallástételek: Akk. 1896: 264-265; 1897: 62-63, 160, 185-188, 290-291; 1899: 278-279; 1901: 214-216, 343-344; 1902: 56-57, 122-123, 283; 1903: 41-44; 1904: 64, 96, 192, 193-198, 288, 349-350, 350, 351; 1905: 135, 136, 214-215, 277; 1908: 283-284, 284-285, 341-342, 342-343; 1909: 48, 86, 86-87, 154, 310-312, 340-342; 1910: 113-116, 219-220, 364-365; 1911: 20-21, 152-154, 245, 355-356, 356-357; 1912: 61-65, 208-212; 1913: 95, 315-317; 1926: 117-118.

AELt: Az Abaúji Egyházmegye Levéltára. Díjlevelek. SKLt.

Akk: Adalékok Zemplén-vármegye történetéhez. (Helytörténeti folyóirat). Szerk.: Dongó Gyárfás Géza. Sújhely, 1895-1928. I-XXVI. évf. [Az eltérő kötet, illetve évfolyamszámok miatt ezek helyett a megjelenés évére utalunk a lapszám előtt.]

Aregmec: Alsóregmec (község).

Árvay 1941: Árvay József: A térszíni formák nevei a barcasági Hétfalu helyneveiben. = MNny. 3:39-56.

Árvay 1942: Árvay József: A térszíni formák nevei Kalotaszegen. = MNny 4:3-50

AO: Anjou-kori okmánytár. Codex diplomaticus Hungaricus Andegavensis. Szerk. Nagy Imre és Nagy Gyula I-VII.k. Bp. 1879-1920.

ÁOU: Árpádkori új okmánytár. Közzéteszi Wenzel Husztáv. I-XII.k. Pest 1860 - Bp. 1874.

At: Iratok jelzete a Sárospataki Ref. Kollégium Adattárában.

At 111: E. Farkas János gyűjtése Füzérkajátán 1947-ben. Kézirat.

At 199: 134. Sz. Hegyaljai Erő cserkészcsapat: Kovácsvágáshutai gyűjtés. 1936. máj. 28. Kézirat.

At 746: Keresztyén István: Történeti adalékok Füzérradvány községről. 1934. Kézirat.

At 1034: Ráduly Sándor és Hazagh Mihály: Felsőregmec község településrajza. 1936. Kézirat.

At 1040: Füzérkajatai gyűjtés. 1935. Kézirat.

At 1041: Sohajda Mihály és Botos Péter: Füzérkajata község településrajza. 1936. Kézirat.

At 1048: Lapis Károly és Z. Elek Béla: Füzérkomlós. 1933. nov. 25-26. Kézirat.

At 1049: Dabóczi István és Z. Elek Béla: Füzérradvány. 1933. nov. 25-26. Kézirat.

At 1050: Tóth Lajos és Balogh József: Füzérradvány településrajza. 1936. III. 20-21. Kézirat.

At 1052: Rácz Ferenc és Csabay Pál: Füzérradvány faluközösségi életének természeti összetevői. 1937. nov. 13-14. Kézirat.

At 1057: Kődöböcz József és Péter József: Kovácsvágás község településrajza. 1936. Kézirat.

At 1063: Kovács Pál és Marsalkó Bertalan: Nagybózsva településrajza és története. 1936. Kézirat.

At 1068: Czegle Imre és Rehá Gyula: Nyíri község településrajza. 1936. Kézirat.

At 1073: Vincze József és Szalay György: Pálháza településrajza és története. 1936. Kézirat.

At 1078: Dobos István: Pusztafalu településrajza és története. 1936. Kézirat.

At 1091: Vályi József és Sebő Antal: Vily község településrajza és története. 1936. Kézirat.

At 1980: Zsedényi György levele Hollóházáról Kőszeghy Elemérnek 1939. nov. 20-án. Gépirat.

At 2275: Dr. Újszászy László: A radványi Kastélyszálló... 1935 körül. Gépirat.

Bakos 1947: Bakos József: Bodrogköz, Hegyalja és Hegyköz táj- és néprajzi irodalma. Sp.

Bakos 1957: Bakos József: Tokaj-Hegyalja és bortermelése néprajzi, hely-, gazdaság- és művelődéstörténeti irodalma. A Sárospataki Rákóczi Múzeum Füzetek 4-7. Szerk.: Balassa Iván és Dankó Imre.

Balassa 1958: Balassa Iván: Cselédházak az abaúji Hegyközben. = NéprKözl. III. 320-321.

Balassa 1964: Balassa Iván: Földművelés a Hegyközben. Bp. [II. kiadás: Bp., 2000.]

Balassa 1994: Balassa Iván: Sárospatak történeti helyrajza a XVI-XX. században. Miskolc-Sp.

Balassa-Kováts 1997: Balassa Iván és Kováts Dániel: Sárospatak határának helynevei. Sp.

Balassa M. 1971: Balassa M. Iván: Méhesek a Hegyközben és a Bodrogközben. = NéprÉrt. 83-104.

- Balassa M. 1973:** Balassa M. Iván: A hegyközi és bodrogközi méhészet. = Ethn. 84. 113-150.
- Balogh 1935:** Balogh Ilona: Magyar fatornyok. Bp.
- Bánkuti 1989:** Bánkuti Imre (szerk.): A Rákóczi-szabadságharc dokumentumai 1703-1704. Miskolc.
- Bányácska:** Rudabányácska (község).
- Barsi-Csorba 1990:** Zemplén vármegye katonai leírása (1780-as évek). Szerk. Csorba Csaba, németről fordította Barsi János. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltári Füzetek 32. Miskolc.
- Barsi-Csorba 1993:** Abaúj-Torna vármegye katonai leírása (1780-as évek). Szerk. Csorba Csaba, fordította Barsi János. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltári Füzetek 33. Miskolc.
- Bartucz 1984:** Bartucz Ferenc: A tájvédelmi körzet vadállománya. = Zempléni Tájvédelmi Körzet. Szerk.: Szeremley Szabolcs. 43-45. Miskolc.
- B-A-Z:** Borsod-Abaúj-Zemplén.
- BAZMLt:** Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltára, Miskolc.
- Becske 1905:** Becske Bálint: Alsó-Regmec birtoktörténetéhez. = Akk. 257-258.
- Belényesy 1954:** Belényesy Márta: A földművelés fejlődésének alapvető kérdései a XIV. században. = Ethn. 386-413.
- Bencsik 1989:** Bencsik János: A paraszti lúd-tartás egy hegyközi faluban. = HOMKözl. 26. 147-155.
- Benda 1974:** Rákóczi uradalomra vonatkozó adalékok. 1704. május 24. Kigyűjtötte az Országos Levéltárból Benda Kálmán, 1974. [OL E-156; UC Irreg 11:13.] At. 2264.
- Benkő 1947:** Benkő Loránd: A Nyárádmente földrajzinevei. MNyTK, 74. Bp.
- Benkő-Lőrincze 1951:** Benkő Loránd és Lőrincze Lajos: Magyar nyelvjárási bibliográfia. 1817-1949. Bp.
- Borovszky 1905:** Borovszky Samu (szerk.): Zemplén vármegye és Sátoraljaújhely város. Magyarország vármegyéi és városai. (A településekről szóló fejezeteket Vende Aladár írta.) Bp. Év n.
- Bottyán 1962:** Bottyán János: Hegyközi tájak, falvak, emberek Füzerradvány. = Reformátusok Lapja, VI. 33. sz. 3.
Bp.: Budapest.
- BtTk:** Belterületi térképek a hegyközi községekről 1996-ból 1:2000, 1:2500, illetve 1:3000 méretarányban a polgármesteri hivatalokban.
- Bv:** Birtokvázlat 1:2880 méretarányban a települések polgármesteri hivatalában.
- C:** Croquis über die Ried und Culturenweise Vermessung der Gemeinde... Kataszteri összeírás községi térképlapjai; kataszteri birtokvázlat. [Térkép; XIX. sz. második fele.] ZLt., Sújhely.
- Chrenková 1992:** Chrenková-Hamzová-Stelczer-Tankó: Magyar-szlovák kéziszótár. Bp.
- Czakó:** Czakó Ignác: Táblázat a Zemplén-vármegyében lévő hegycsúcsok magasságáról. = Akk. 1898:335-337; 1899: 68-70.
- Czirbusz 1906:** Czirbusz Géza: Az Izra taváról. = Akk. 251-252.
- Czók 1949:** Czók Imre volt népfőiskolás gyűjtése 1949 januárjában Pusztafalun. SRK, Adattár.
- Csánki 1890:** Csánki Dezső: Magyarország történelmi földrajza a Hunyadiak korában. I. kötet. Bp. (Abaúj vármegye adatai: 195-234.; Zemplén vármegye adatai: 330-383.)
- Csánky 1900:** Csánky Dezső: Birtokviszonyok és birtokosok a Hunyadiak korában. Abaújból Zemplénbe átcsatolt községekről. = Akk. 260-262.
- Csikvári 1939:** Csikvári Antal (szerk.): Abaúj-Torna vármegye. Vármegyei Szociográfiák. Bp.
- Csikvári 1940:** Csikvári Antal (szerk.): Zemplén vármegye. Vármegyei Szociográfiák XI. Bp.
- Csokonai 1967:** Csokonai Vitéz Mihály összes versei. I-II. Szerk.: Vargha Balázs. Bp.
- Csorba 1987:** Csorba Csaba: Abaúj történelmi vázlata. = Borsodi Művelődés, XII. 2. sz. 12-22.
- Csorba L. 1966:** Csorba László: A vilyvitányi erdők és a faközéltetés. = Bodgál Ferenc (szerk.): Borsod megye népi hagyományai. 231-236. Miskolc.
- D:** dél
- Dankó 1953-1955, 1990:** Adatok Dankó Imre kéziratos hegyközi vonatkozású cédulaanyagából.
- Dankó 1987:** Dankó Imre: Abaúji etnogeográfiai szempontok. = Borsodi Művelődés, 2. sz. 31-35.
- DI:** Magyar Országos Levéltár (OL), Mohács előtti gyűjtemény (Diplomatikai gyűjtemény).
- DK:** délkelet
- DNy:** délnyugat
- Dókus 1900:** Dókus Gyula: Árpád-kori sírleletek Zemplén vármegyében. = Akk. 225-229, 257-259, 289-293, 321-323.
- Dongó 1897:** Dongó Gy. Géza: A zempléni hajdu-hadnagyságok történetéhez. = Akk. 323-324.
- Dongó 1898:** Dongó Gy. Géza: Zemplén vármegye történelmi földrajza. = Akk. 37-42, 69-74, 106-110, 137-141, 172-175, 206-208, 233-235, 265-267, 333-334.; 1899: 2-6, 33-35, 65-67.

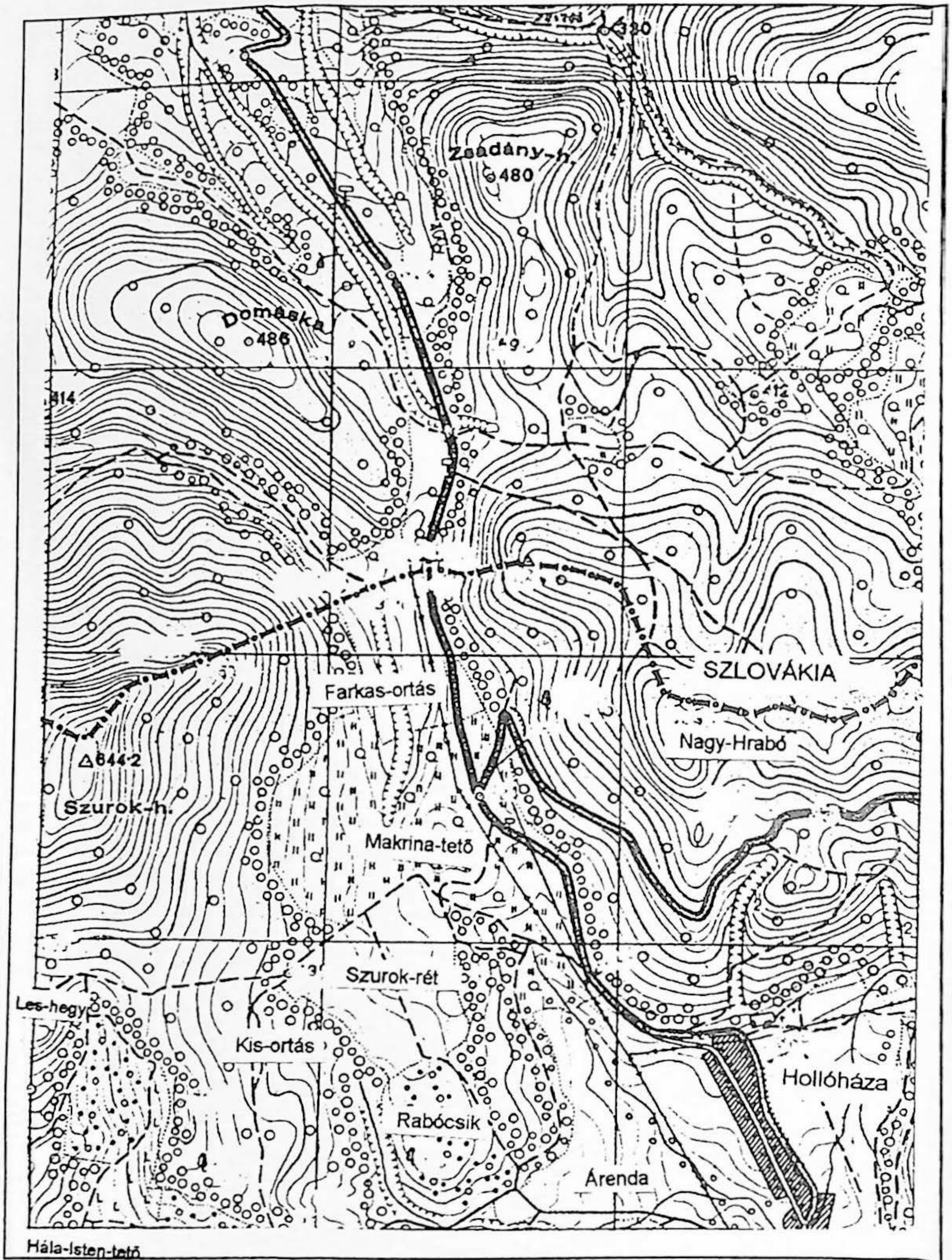
Térképek

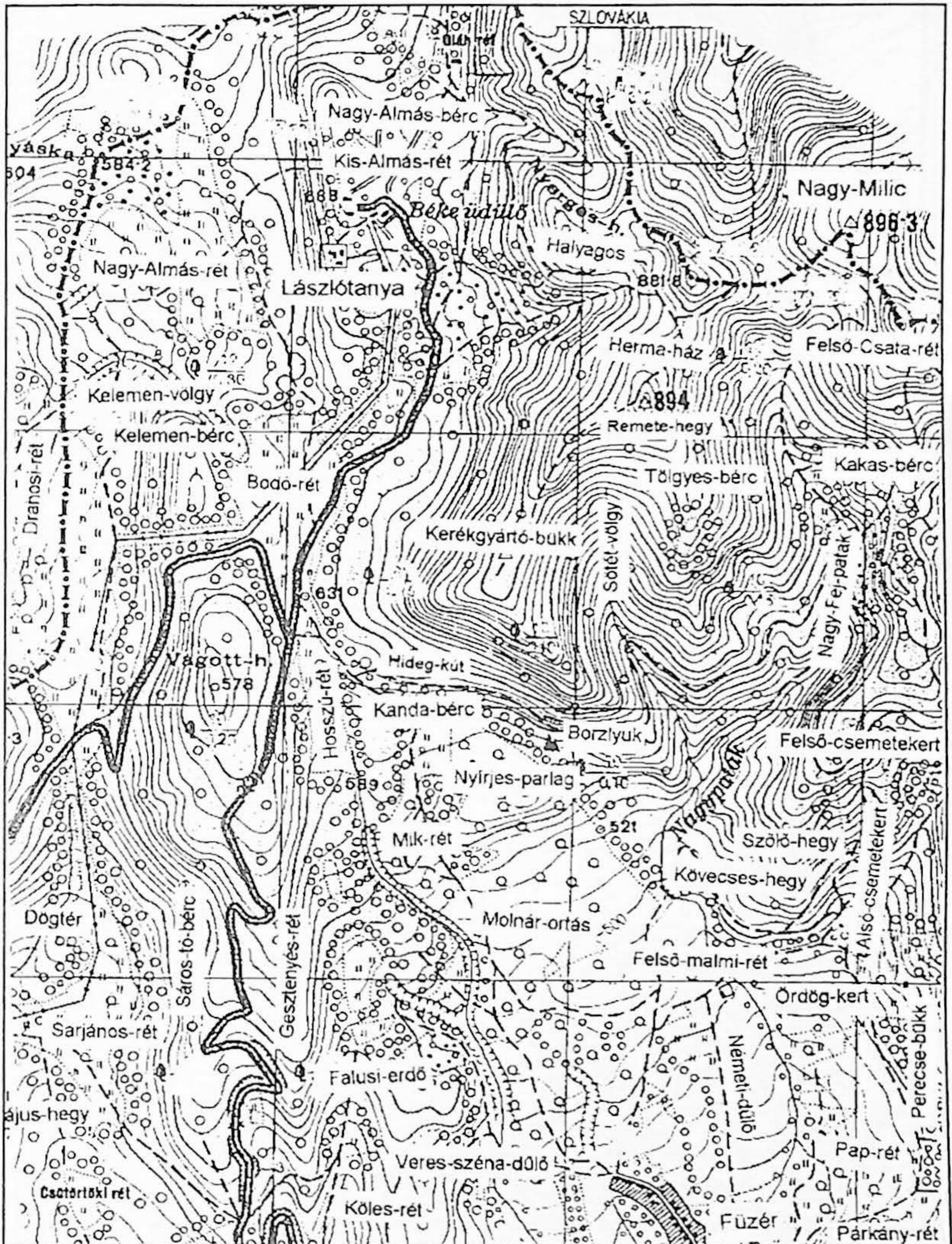
A térképszelvények kiosztása

I.	II.	III.	IV.		
V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	
X.	XI.	XII.	XIII.	XIV.	XV.
XVI.	XVII.	XVIII.	XIX.	XX.	XXI.
	XXII.	XXIII.	XXIV.	XXV.	

1 : 25 000

A térképen 4 cm a terepen 1 km-nek felel meg

ALSÓREGMEC

Helyszíni gyűjtések: 1969-ben: gyűjtő Molnár Katalin, Tóth Ildikó; adatközlő Molnár Gyula (*1926), Ruzsinszky Endre (*1913), Tóth Mihály (*1897). – 1999-ben: gyűjtő Kováts Dániel; adatközlő Szabó József polgármester. – A község megszerkesztett névtárát átnézte: Szabó József.

A TELEPÜLÉS NEVEI

Alsóredmec ● 1277: *Redemech*; 1386: *Alsowredmech* (FNESz51). | 1386: *Alsowredmech* vám-szedő hely, Abauj és Zemplén határán (Csánki 1890:216). | 1386: a pataki várhoz tartozó *Alsó-Redmeczet* Mária királyné Perényi Péternek adományozza (Éble-Pettkó 1911:225). | 1386: *Alsowredmech*, 1799: *Alsó... Redmech*, v. *Regmec*: a *Regmec* < régi nyelvi *Redmec* helynév szláv eredetű; az *Alsó*-előtag *Felsőregmec* előtagjával van korrelációban (FNESz⁴:1:88). | 1427: *Alsow Redmech* (Balassa 1964:172). | 1500: *Alsoredmecz* (Bándi 1985:717). | 1715: *Alsó-Redmec* (Arch. Regn. Arch. Palatine Archiducis Josephi Con-scriptiones). | XVIII: ~: lakossága szlovák (Petercsák 1998:250). | 1773: *Alsó-Redmec* (MHnt). | 1826: *Alsó Redmec*: (Károlyi Lt., Birtokosztály). | 1832: „*Filia Also Redmecen*”: ref. leányegyház, *Fregmech*hez tartozik (RA III 3/ 17). | 1863: *Alsó-Redmec* (MHnt).

Alsóregmec ♣ 1969: ~, -en, -re, -rül, *alsóregmeci*. ● 1813: „ezt a Praediumot, mivel alkalmasint puszta volt a Nagy Atyám idejében (valamint *Regmec* is), ... most pedig, a Tót nyelvük nem szokhatván a ~ névhez 's *Regmec*nek azért nem nevezvén, mivel két helység viseli a' nevet, a *Felső* és *Alsó*, *Kis Bányácskának* mondják, a *Ruda Bányácska* szomszédsága miatt” (KazLev X:365). | 1851: „*Regmec* (*Alsó* és *Felső*), két egymáshoz közel fekvő magyar f., Abauj vm.-ben, egészen Zemplén vm. szélén. *Alsó* 89 r. kath., 47 g. kath., 29 ref., 23 zsidó... Határuk jó mivélés után bő termékenységű; rétyök, legelőjük jó. F. u. többen. Ut. post. Sátoralja-Ujhely” (Fényes 3: 285). | **P**: „*Alsó Regmec* Község Abauj megyében, Gönczi Járásban fekszik, és a hegyközi szakaszhoz tartozik. A helység szép helyen fekszik, a határja termékes sok, és jó rétek léteznek itt, a *Ritkahegy* nevű hegyen csak jó esztendőben iható bor terem, máskor igen savanyú, lakosai többnyire orosz vallásúak, tótul beszélnek. *Regmec*, ennek előtte *Rednecz* nevet viselte, ahoz tartozik *Kis bányácska*, most *Széphalom Praedium*” Csopják Antal jegyző (1864). | 1883: a törvény Abauj-Tor-

na vm.-től „*Kis-Kázmért*, *Bistét*, *Széphalmot*, *A-és F-Regmeczet*, *Mikóházát*, *Mátyásházát*, *Vilyt* vm.-nkbe [Zemplénbe] kebelezte” (Matolai, Akk 1897:68). | 1888-1895: *Alsó-Regmec* (MHnt). | 1898: *Alsóregmec*: a IV. tc. alapján megállapított hiv. helységnév Zemplén vm.-ben; törzskönyve ve 1904-ben (Nvált 1997:407). | 1900: *Alsó-Regmec*: helységnév (Nvált 1997:407). | 1900: Az *helyi szőlők* védelmére a birtokosok 18 viharű: ágyút készülnek felállítani Ujhely és a környékbe: települések, köztük *A-és Fregmec*, *Széphalom*, legmagasabb hegyein (Balassa 1991:370-1). | 1904: *A.-Regmec*: 500 lelkes község, a mikóházi körjegyzőséghez tartozik (ZN70). | 1902-13: *Alsóregmec* (Nvált; MHnt). | 1905: *Alsóregmec*: Abauj-Torna vm. határán fekszik, 1881 óta tartozik Zemplénhez; első említése 1387-ben *Alsó-és Felső-* jelzőkkel történik, akkor Zemplénhez tartozott; a Kazinczy család volt hosszú időn át a község ura (Borovszky 20). | 1935: „*A Ronyva* mellett van ~. Kazinczy Ferenc házát láthatjuk itt egy szép kert közepén. Lakóit *háromfertyalosok*-nak nevezik, mert azt a munkát, amelyet mások egy óra alatt csinálnak meg, az alsóregmeciek ¾ óra alatt elvégzik. Határának egy része a trianoni határon túl van” (Szathmáry 13). | 1973: ~: határa 1550 hektár, 401 lakos, 88 ház, 93 lakás (Hnt). | 1979: ~ területe 1550 ha, lakosa 401 fő (Laczkó 9). | 1985: ~: határa 1539 ha, 334, lakos (Hnt). | 1995: ~: a mikóházi körjegyzőséghez tartozik; 245 lakos, 77 lakóház, 77 lakás (Hnt 167). □ 1784: *Also Regmetz*: településnév (KatFelm). | 1860: *Regmec* *Alsó*: településnév (KatFelm). | 1875-6: *Also Regmec* (Kat Felm). | 1928: *Alsó Regmec* (Kat 75). # 7, 9, 11, 23, 62, 65, 300.

Alsó-Regmec = *Alsóregmec*

Kisredmec ● 1553: *Kys Redmocz* (Maksay-Buzási, MHnt).

Nagyredmec ● 1890: „*Ma Nagy-és Kis-Redmeczet* találunk Zemplénmegyében (a hová *Alsó-és Felső-Redmeczet* sorozzák)” (Csánki 216).

Redmec ● 1277: *Redemech*; 1328: *Redemuch*; 1332: *Rodmech*, *Retinet*, *Recmec*, *Redemech*, *Redenech* (Györffy 1987). | 1881: *Alsow-*

és *Felsew-redmecz*: legutóbb az 1881. LXIII. tc. kapcsolta Zemplénhez; „van okiratunk 1387-ből, mely bizonyítja, hogy már régebben is úgy *Alsó*-, mint *Felső-Redmecz* Zemplén vm. területéhez számított” (Akk 1900:262).

Regmec ♣ 1969: ~, -en, -re, -rül, *regmeci*. ● 1806: „*Regmecz* felől jobb szelek fujnak” (KazLev IV:55). | 1813: „Kevés birtokom Abaujban, az az *Széphalmon* és *Regmecen*, Zemplényben és Szabolcsban vagyon” (KazLev X: 330-1). | 1873-1882: *Regmec (Alsó-)* (MHnt).

A BELTERÜLET NEVEI

Általános Iskola ♣ 1969: *Iskola*, -ba: az általános iskola épülete. □ 1977: *Ált. Isk.* (BtTk). | 1996: *Ált. Isk.* (BtTk). ■ A tanulók az 1980-as évektől a mházi körzeti iskolába járnak. # 65.

Bodnár Miklós-féle árok ♣ 1969: ~, -hoz: Bodnár Miklós háza megett vezet el a vizesárok. ■ E névtípusnak szűk a használati köre.

Buszmegálló ♣ 1969: ~, -ba: az autóbusz megállóhelye. □ 1996: *Buszváró* (BtTk). # 65.

Buszváró → *Buszmegálló*.

Cigányház ♣ 1969: *Cigány-ház*, -on: faluresz, néhány házban cigányok laknak itt.

Görög katolikus parókia ♣ 1999: ~: lelkeszlakás; 1968-ban épült a Kazinczy-család telkén. # 65. → *Kazinczy Ferenc háza*.

Görög katolikus templom ♣ 1969: ~, -ba, -hoz: a Horthy-korszakban épült; a kormányzó állítólag járt ide vadászni, hálából építtette a templomot. □ 1996: *templom* (BtTk). ■ A község lakói túlynomó részben g. katolikusok. # 65.

Híd ♣ 1969: ~, -hoz, -ra: a vizesárkon átvezető kis palló. ■ A tulajdonnévi jelleg vitatható.

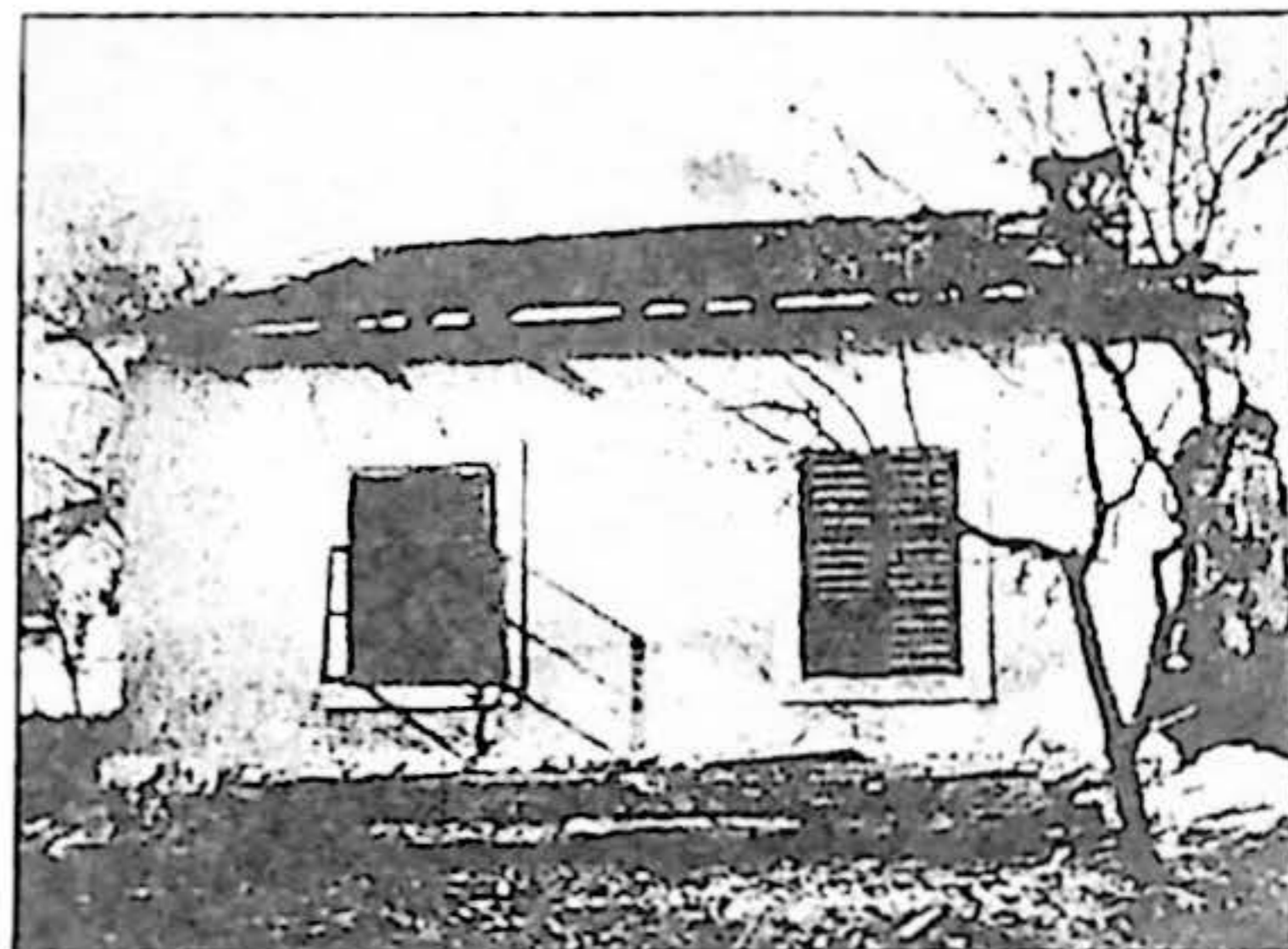
Iskola → *Általános Iskola*.

Italbolt → *Kocsma*.

Kazinczy-emlékmű ♣ 1999: *Kazinci-emlékmű*, -höz: a Kazinczy-család egykori telkén. ■ A g. kat. parókia kerítése vonalában épült fel a Kazinczy Társaság kezdeményezésére az emlékjel; Deme László professzor avatta fel 1987. X. 23-án. Építészeti munkáit Szabó József miskolci kömüves mester, bronz emléktábláját Pócsik István készítette. Felirata: „Itt állt az apai ház, amelyben Kazinczy Ferenc ifjúkorát töltötte, több művét alkotta, s ahol 1794. december 14-én mint jakobinust elfogták.” A téglafalazat a Kazinczy-kúria néhány megmaradt követ foglalja magába. # 65.

Kazinczy Ferenc háza ● 1935: ~: *Aregmecen* láthatjuk egy szép kert közepén (Szathmáry 13).

■ A Kazinczyak kúriáját a g. kat. egyházközség lelkeszlakás céljára 889 n. öl belsőséggel 1949-ben megvásárolta; a régi épületet 1968-ban lebontották. → *Görög katolikus parókia*.

A KAZINCZY-KÚRIA BONTÁS KÖZBEN

Kazinczy temető ♣ 1969: *Kazinci temető*, -re: a Kazinczy-család sírkertje. | 1999: ~. ■ Az egykori sírkertbe már régóta nem temetkeznek; emlékjelként kopjafát állítottak fel. # 65.

Kazinczy út ♣ 1969: *Kazinci út*, -ra: utca.

Kocsma ♣ 1969: ~, -ba: a falu italboltja. # 65.

Kossuth út ♣ 1969: *Kosút út*, -ra: utca.

Községi kút → *Pumpás-kút*.

Művelődési Ház □ 1977: *Műv.h.* (BtTk). # 65.

Pártház ♣ 1969: ~: az MSZMP községi párt-helyisége. → *Tanácsháza*.

Petőfi út ♣ 1969: ~ *ut.* utcanév.

Polgármesteri Hivatal → *Tanácsháza*.

Pumpás kút ♣ 1969: *Pompáskút*, -ra: községi kút, pumpával hozták felszínre a vizet; mikor elkészült nagy dicsőség volt ez a falunak.

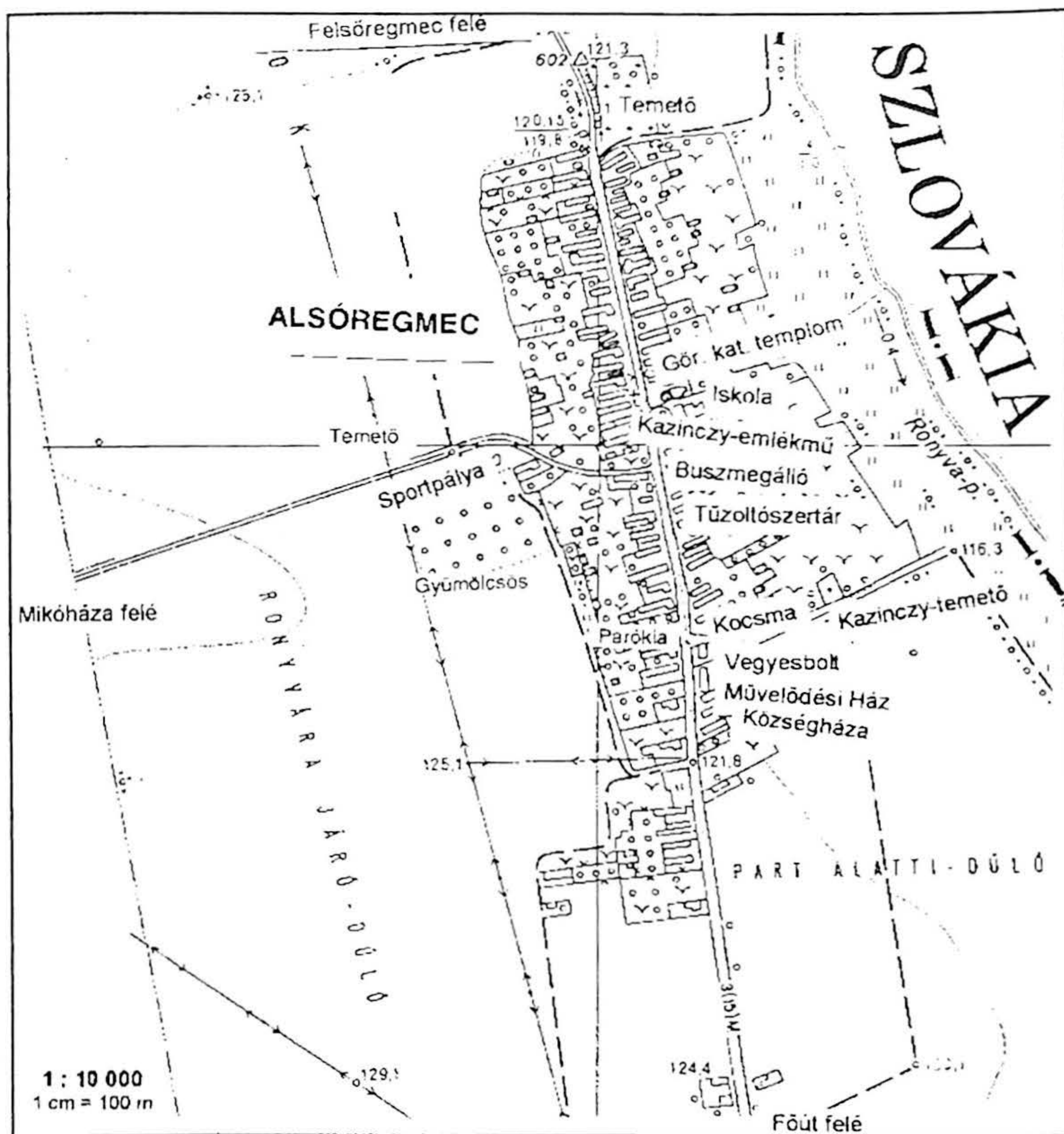
Református templom ● XIX: „A múlt század első éveiben állítólag még volt itt ~, a melyet a Kazinczy család és jobbágyai látogattak s tartottak fenn” (Borovszky 1905:20). ■ Más forrásból úgy tudjuk, a Kazinczyak istentiszteleti és temetkezési helye a felsőregmeci ref. templom volt.

Sportpálya ♣ 1969: *Sportpálya*, -ra: futballpálya. □ 1977: ~ (BtTk). | 1996: ~ (BtTk). # 65.

Szabadság utca ♣ 1969: *Szabaccság ucca*, -ba. ● 1996: *Szabadság u.*: utca (Tkv). □ 1977: ~ (BtTk). | 1996: ~ (BtTk).

Tanácsháza ♣ 1969: ~, -ra: a községháza és pártház; 1945 előtt szántóföld volt itt. | 1999: *Polgármesteri Hivatal*: # 65.

Temető ♣ 1969: ~, -re: a g. k. temető. # 65.

- Temető □ 1977: ~ (BtTk). | 1996: ~ (BtTk).
- Templom → Görög katolikus templom.
- Timkó-féle vizesárok ♣ 1969: ~, -ba, -hoz.
Timkóék háza mögött.
- Tűzoltószertár ♣ 1969: Tűzoltó szertár, -hoz.
□ 1996: Tűzoltó (BtTk). # 65.
- Üzlet → Vegyesbolt.
- Vegyesbolt ♣ 1969: Bót, -ba: a falu boltja. □
1996: Üzlet (BtTk). # 65.
- Zsidó temető ♣ 1969: ~, -re: a zsidók egykori
temetkezési helye.

A KÜLTERÜLET NEVEI

- Akácós-út ♣ 1969: ~, -ra: út akácfákkal.
- Alsó-Hosszú-föld □ 1854: Alsó Hosszú föld
(C). # 62. → Felső-Hosszú-föld; Hosszú-földek;
Közép-hosszú.
- Alsó-Kertalja □ 1854: Also Kertallya (C). # 62.
→ Kertek alja.
- Alsóregmeci megálló □ 1969: Alsóregmec v.
m. (Kat10). | 1974: Alsóregmec v. m. (Tt). | 1980:
Alsóregmec v. m. (Tt). # XXI. ■ A kisvasút egykori
megállóhelye.

Alsóregmeci tanyák ● 1983: ~: kült. lakott hely (TörtHnt).

Alsó-Zsombor → *Nyizsnye Zsombor*.

Anderoka → *Anderoki*.

Anderoki ♠ 1969: ~, -ba: dülő. □ 1854: *Anderoka* (C). 1863: ~ (U 3); 1864: ~ (U 4); 1871: ~ (U 5). | 1969: ~-dülő (Kat10). | 1977: ~ és *Liget-alja* (Bv). # XV, 62.

Apaállatok rétje → *Bika-rét*.

Árkok megett □ 1967: ~ (K67). | 1977: ~ (Bv). → *Kertek alja*.

Bako □ 1863: ~ (U 3); 1871: ~ (U 5). | 1977: ~ (Bv).

Bánya alatt → *Pod Lozsinkami*.

Bánya-bérc ♠ 1969: ~, -re: dülő. □ 1969: ~ (Kat10). | 1980: ~ (Tt). # XXIV. → *Óbánya-völgy*.

Bányácska-puszta □ 1854: *Banyacska puszta* (C). ■ *Kisbányácska*, azaz *Széphalom*. # 62.

Bánya-tető □ 1854: *Banya tető* (C). # 62.

Bekötőút ♠ 1969: ~, -ra: közút a Hegyköz főútvonala és a két Regmec között. ■ 233-as út; A- és Fregmecet köti össze.

Benkó □ 1854: *Benkó és Toronyi szög* (C). # 62.

Bika-rét ♠ 1969: ~, -re: sik rét, legelő. □ 1969: ~ (Kat10). ■ A község tulajdona volt, a legeltetési társulat az apaállatok részére kaszálta. # XXIV.

Bocskoros ♠ 1969: ~, -ra: sik nádas és kaszáló, vadvizes, csak bocskorban lehetett megközelíteni, a cipőt levette az ember lábáról.

Bodnár-völgy ♠ 1969: *Bodnár-vögy*, -be. ● 1997: ~: a Spatakhöz tartozik ma (Balassa-Kováts 73). □ 1887: *Bodnár-völgy*: a Károlyiaké (Úr 87). ■ *Személynév* eredetű helynév.

Bózsva ♠ 1969: ~, -ra, *Bozsva-patak*: Nbózs-va felől jön, innen nyerte nevét. ● 1500: *Borswa folyón* lévő malom (Bándi 1985:717). | 1898: a ~ patak neve *Borsva*, *Borsoa*, *Borswa* alakban fordul elő; „A va szó, Árpádkori nyelvemlékeinkben azt jelenti, hogy viz, ...a folyócska azt jelenti, hogy *Bors vize*”, Bors vezérre gondolva (Dongó, Akk 107). □ 1860: *Bózsva Fluß* (KatFelm). | 1928: *Bozsva p.* (Kat75). | 1967: *Bózsva patak* (K67). | 1969: *Bózsva-patak* (Kat 10). | 1980: *Bózsva (Malom-p.)* (Tt). | 1980: ~ (MFT). # XXI.

Bozsva-patak → *Bózsva*.

Cigány-patak ♠ 1969: ~, -ba: patak, a közeli cigánytelepről kapta nevét.

Cigány-út ♠ 1969: ~, -ra: út a cigánytelepnél, a *Cigány-patak* mellett.

Csatlós-bérc □ 1854: *Csatlos Bercz* (C).

Csatlós-tető ♠ 1969: ~: szántó. □ 1969: ~ (Kat10). | 1980: ~ (MFT). # XXIV.

Cserép-tető □ 1854: *Cseréptető* (C). # 62.

Cseréptő ● 1937: *Cseréptő*: kült. lakott hely (MHnt). | 1983: ~: kült. lakott hely (Tört Hnt). □ 1974: *Csereptő* (Tt). | 1980: *Cserep-tő* (Tt).

Cserép-tő ♠ 1969: *Cserep-tő*, -ra: területrés az erdőben. □ 1863: *Cserep To* (U 3); 1871: *Cserep To* (U 5). | 1977: ~ (Bv). | 1980: ~ (MFT).

Csörgő ♠ 1969: ~, -re: szomszéd falu, ma Szlovákiában. ● 1410: *Chergew*: 1459-ben Tokaj tartozéka; Újhelytől É-ra, Regmec szomszédságában (Csánki 1890:345). □ 1969: ~ (*Čerhov*) (Kat10). ■ 1329: *Chergow*: a csörög-csurog ige folyamatos melléknévi igenevéből alakult helynév (FNESz⁴:1:344-5). # XV.

Csörgői állomás ♠ 1969: ~, -ra: Csörgő község vasúti megállóhelye. □ 1944: *Csörgő V. m.* (Kat50). ■ 1938 és 1944 között a regmeci diákok a ~-ről jártak be Újhelybe iskolába, mert a nagyvasút olcsóbb volt, mint a kicsi.

Csűr alatti út → *Zahumenkai-út*.

Dancsok □ 1854: *Dantsok* (C). # 62.

Deák-kút → *Deákok kútja*.

Deákok kútja ♠ 1969: *Deák-kut*, -ra: erdei forrás. ● 1861: „*Deákok kutjából* eredő vízfolyásnak... *Ő nyilazó bányai vízfolyásba szakadásánál*”, Regmec határán (TE II/6:61). | 1997: ~ (Balassa-Kováts 88). □ 1969: *Deák-kút* (Kat10). | 1980: *Deák-kút* (Tt). ■ A diákok kedvelt kirándulóhelye. # XXV.

Dúhi Zsemi □ 1863: ~ (U 3); 1864: ~ (U 4); 1871: ~ (U 5). ■ Magyarul: 'hosszú földek'. → *Dókus*; *Hosszú-földek*.

Dókus ♠ 1969: ~, -ba; *Hosszú-földek*: szántó, sik; nevét egykori tulajdonosáról kapta, később a falusiak megvásárolták.

Dókus-féle út ♠ 1969: ~, -ra. → *Füzes alatti*.

Dolu Konczom □ 1863: ~ (U 3); 1871: ~ (U 5). ■ Magyarul: 'alsó végén'. → *Hore Konczom*.

Dubina □ 1854: ~ (C). # 62. → *Kis-Dubinka*; *Nagy-Dubinka*.

Égés-tő ♠ 1969: ~, -ra. □ 1863: *Égés Tó* (U 3); 1871: *Égés Tó* (U 5). | 1977: *Égés tó* (Bv).

Engel-féle föld ♠ 1969: *Engel-féle föld*, -re: sik szántó, korábban *Palkás* volt a neve. ■ Engel nevű tulajdonosáról nevezték el.

Erdő □ 1967: ~ (K67).

Faragó-kőbánya □ 1863: *Faragó Kőbánya* (U 3); 1871: *Faragó Kőbánya* (U 5). ■ Könnyen formázható követ bányásztak innen.

Fedor-féle föld ♣ 1969: ~, -re; *Kálvinoka*: sík, szántó; Fedor Gyula volt a malmos, az ő apja építette a malmot, földet is vásárolt, 1945 után szétosztották. ■ A tulajdonosáról nevezték el a területet. ⇒ *Fedor-malom*.

Fedor-féle földek ⇒ *Fedor-féle föld*.

Fedor-malom ♣ 1969: ~, -ba: a Fedor család malma. ● 1926: *Fedor Gyula gőzmalma* (MHnt). | 1937: *Fedormalom*: kült. lakott hely (MHnt). | 1952-73: *Fedormalom*: kült. lakott hely (MHnt). | 1973: *Fedormalom*: kült. lakott hely 19 lakossal (Hnt). | 1983: ~: kült. lakott hely (TörtHnt). | 1985: *Fedormalom*: kült. lakott hely 10 lakossal (Hnt). | 1995: *Fedormalom*: kült., mezőgazdasági jellegű lakóhely 1 lakossal, 1 házzal (Hnt). □ 1969: ~ (Kat10). | 1980: ~ (Tt). | 1980: *Fedormalom* (MFT). ■ A malom tulajdonosáról kapta nevét. # XXI. ⇒ *Fedor-féle föld*.

Fekete-Kékszőlő ● 1861: „*Fekete kékszőlő* [?] és *Szava hegy* között a' hármás határ felé”, Regmec határán (TE II/6:62). | 1997: ~ (Balassa-Kováts 97). ■ *Kékszőlő-hegy* Spatak határában ismert, van *Kékszűrő* változata is (Balassa-Kováts 1997:137). ⇒ *Kék-szőlőhegy*; *Kékszűrő*.

Felső-Hosszú-föld □ 1854: *Felső Hosszu föld* (C). # 62. ⇒ *Alsó-Hosszú-föld*; *Felső-Hosszú-föld*; *Hosszú-földek*; *Közép-hosszú*

Felső-patak ⇒ *Hore-patak*.

Felső-rétek ♣ 1969: ~, -re: sík rét, legelő, helyzetéről elnevezve. □ 1854: *Felső Rét* (C). | 1967: *Felső rétek* (K67). | 1977: *Felső rétek* (Bv). # 62. ⇒ *Hornye Lúki*; *Középső-rét*; *Rétre-járó*.

Felső-Zsombor ⇒ *Felső-Zsomborra járó*; *Visnye Zsombor*; *Zsombor*.

Felső-Zsomborra járó □ 1863: *F. Zsombora járó* (U 3); 1871: *F. Zsombora járó* (U 5). ⇒ *Visnye Zsombor*; *Zsombor*.

Futtató ♣ 1969: ~, -ra: sík rét, állítólag Kossuthék lóversenypályája volt.

Füveskerti-rét ♣ 1969: ~, -re; *Part alatt*: sík kaszáló, a talaj vadvizes. ⇒ *Kazinczy-rét*.

Füzes alatt ♣ 1969: ~, *Füzes alá*; *Füzes alatti*, -ba: sík szántó; *Rétek mellett* néven is említik; vizes terület a *Dókus-féle út* mentén, van itt egy fűzes. □ 1967: *Út fölött és Füzes alatt* (K67). | 1977: *Út között és fűzes alatt* (Bv). ⇒ *Papok földje*.

Füzes alatti ⇒ *Füzes alatt*.

Gábor-forrás ♣ 1969: *Gábor-kut*, -ra: forrás. ● 1997: *Gábor-kút* (Balassa-Kováts 106). □ 1969: ~ (Kat10). | 1980: ~ (Tt). # XXV.

Gábor-kunyhó □ 1969: ~ (Kat10). # XXV.

Gábor-kút ⇒ *Gábor-forrás*.

Garbarók ⇒ *Garbaróka*.

Garbaróka ♣ 1969: ~, -ba; *Garbarók*: sík legelő, úrbéri terület volt. □ 1854: ~ (C). ⇒ *Liget*.

Gémeskút ♣ 1969: ~, -ra: itatókút.

Gú Lúkom □ 1863: ~ (U 3); 1964 *Gu Lukom* (U 4); 1971: *Gu Lukom* (U 5). ■ Magyarul: 'rét-hez'. ⇒ *Rétek mellett*.

Gyep □ 1996: ~ (BtTk).

Gyökér-forrás □ 1969: ~ (Kat10). # XXV.

✕ **Gyökér-völgy** ● 1997: ~ (Balassa-Kováts 112). □ 1863: *Gyüker Völgy* (U 3); 1871: *Gyüker Völgy* (U 5). | 1953: *Gyökér-v.*: az *Ugróbérc* és a *Kékszőlő-hegy* között (Kat25). | 1969: ~ (Kat10). | 1977: *Gyökér völgy* (Bv). | 1980: ~ (Tt). # XXIV.

Gyümölcsös ♣ 1969: ~. # 65.

Halastó homoka □ 1854: *Halaszto Homoka* (C). # 62.

Hallgató ♣ 1969: *Halgató*, -ra; *Lóhalál*, -ba: dombos erdő, meredek part. ● 1390: „ad magnum montem *Halgatóheg*”: 543 m, körülötte a szűz erdőség (Szücs 1993:15). | XX: ~: makkoltattak itt, a falutól 4 km-re (Petercsák 1998:108). | 1954: ~: erdőresz (Dankó). | 1997: *Hallgató-hegy* (Balassa-Kováts 116). □ 1977: ~ (Bv). | 1980: ~ (MFT). ⇒ *Kis-Hallgató*; *Nagy-Hallgató*.

✕ **Hallgató-hegy** ⇒ *Hallgató*.

Hallgató-tető ♣ 1969: *Halgató-tető*, -re: hegy teteje a község erdőterületén. ● 1997: ~ (Balassa-Kováts 117). □ 1863: *Halgato Tető* (U 3); 1871: *Halgato Tető* (U 5).

Hármashatár □ 1988: ~: az Egazd. területén (ETk). ■ A spataki uradalom, a Károlyi-birtok és a községi erdők (Aregmec, Kvágás) találkozásánál.

Hármashatár-fa □ 1988: ~ (ETk).

Határ-kocsma ● 1924: „a *Határ Kocsmáig*, mely az újhelyi, aregmeci és kistoronyai határok összeszögelésénél fekszik” (Högye 1989: 172).

Határ-malom □ 1944: *Határmalom* (Kat50).

Hetvennégyes út ⇒ *Nagy-töltés*.

Híd alatti □ 1854: *Híd allatti varos* (C). # 65.

Hideg-oldal □ 1875-6: *Hideg oldal* (KatFelm). | 1969: ~ (Kat10). # XXV. ■ A *Száva-hegy* és a *Radvány-patak* közötti részen.

Homok □ 1854: ~ és *Kastély allya* (C). # 62.